

**Dogovor o izradi izveštaja
o sprovodenju manjinskog
Aкционог плана**

**Završen
projekat
„Karpatske paralele“**

35 Minority News

mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji

april 2017

**Rusini
u Republici
Srbiji:
Narod
bez matične
zemlje koji
neguje
tradiciju**

**Održana konferencija
„Romkinje u Srbiji,
dostignuća, izazovi
i perspektive“**

**Festival
„Gergina 2017“ čuvar
tradicije vlaške izvorne
muzike**

IZDVAJAMO

Osnajivanje kapaciteta nacionalnih saveta nacionalnih manjina

Za predstavnike nacionalnih saveta nacionalnih manjina realizovane su dvodnevne obuke koje su deo aktivnosti Vlade usmerenih na osnajivanje kapaciteta nacionalnih saveta.

Dogovor o izradi izveštaja o sprovođenju manjinskog Akcionog plana

U Beogradu je 25. aprila održan sastanak predstavnika Koordinacije nacionalnih saveta sa direktorom Kancelarije za ljudska i manjinska prava na temu izveštavanja o sprovođenju Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina. Sastanak je organizovan u skladu sa zahtevom Koordinacije za izmenu metodologije izveštavanja i praćenja sprovođenja Akcionog plana.

Koliko se pozajemo?

Jedanaesti ciklus kviza srednjih škola „Koliko se pozajemo”, koji je deo projekta Pokrajinske vlade pod nazivom „Afirmačija multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini – mere za jačanje međusobnog poverenja kod mladih”, otpočeo je kvalifikacionim takmičenjem 18. aprila.

Održana konferencija „Romkinje u Srbiji, dostignuća, izazovi i perspektive”

U Palati Srbija je 11. aprila održana konferencija „Romkinje u Srbiji, dostignuća, izazovi i perspektive”, na kojoj je javnost upoznata sa teškim položajem ove višestrukno diskriminisane manjine u našoj zemlji i naporima da se njihov položaj promeni.

Ako imate pitanje vezano za funkcionisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

UVODNIK 35

U potrazi za mestom pod suncem

Pravo na kvalitetan i dostojanstven život je nešto sa čime se svi mi rađamo. Da, svi imamo pravo na obrazovanje, lečenje, zaposlenje, ali da li imamo mogućnosti da ga ostvarimo? Ovo pitanje se najčešće postavlja uoči obeležavanja određenih datuma, možda čak u najvećoj meri uoči Međunarodnog dan Roma – stanovnika celog sveta, a opet bez matične zemlje.

Podsetimo se da se 8. april kao Međunarodni dan Roma obeležava od 1971. godine, kad su se prvi put sastali predstavnici Roma iz 25 zemalja i osnovali Romsku uniju. Punih 46 godina se trudimo da obeležimo ovaj dan. Tog dana ni u jednoj informativnoj emisiji ne nedostaje prilog o Romima. Svakom pripadniku bilo koje nacionalne manjine prija činjenica da njegovom danu javnost posvećuje pažnju. Međutim, mnogo više bi mu prijala činjenica da javnost sistemski reši probleme koje se decenijama vezuju za njegovu zajednicu. Kao narod bez svoje matične države Romi su stalno bili prinuđeni da se sele, trpe progone, čak i genocid. Da li otud potiče netrpeljivost prema pripadnicima ovog naroda?

Odgovor na ovo pitanje ne znamo, ali loša praksa iz prošlosti nikako ne bi smela da bude izgovor za budućnost. Uprkos brojnim reformama koje sprovodi naša država, Romi su još uvek najdiskriminiranija manjinska zajednica u našoj zemlji. Još uvek je prisutan visok stepen diskriminacije, nezaposlenosti, segregacija u obrazovanju. U godišnjem izveštaju Poverenice za zaštitu ravnopravnosti u ukupnom broju pritužbi zbog diskriminacije na osnovu nacionalne pripadnosti čak 40% se odnosi na romsku populaciju. Vlada Srbije je donela Strategiju za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Republici Srbiji za period od 2016. do 2025. godine. Međutim, zašto je izostalo usvajanje Akcionog plana za sprovođenje ove Strategije? Kako pratiti mere predviđene Strategijom i kako utvrditi napredak u ostvarivanju njenih ciljeva, ako je izostao ovako bitan deo mehanizma? Podsetimo se da je prošlog meseca osnovano Koordinaciono telo za praćenje Strategije koje nagoveštava rešavanje problema, odnosno sprovođenje Strategije, ali da li je to dovoljno?

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!

Narod bez matične zemlje koji neguje tradiciju

Naseljavanje Rusina na ove prostore je počelo 1751. godine. Dosedli su se iz današnje istočne Slovačke, zakarpatske Ukrajine i severoistočnih krajeva Mađarske. Kroz vekove se život doseljenika menjao, ali jezik, kultura i običaji su ostali. Za centar vojvođanskih Rusina se smatra Ruski Krstur, dok je ustanova pod čijim je okriljem rusinska kultura, smeštena u Novom Sadu. Zavod za kulturu vojvođanskih Rusina je osnovan u maju 2008. godine, a sadašnji vršilac dužnosti direktora je Ivana Dudaš.

Koji je bio glavni cilj osnivača Zavoda?

Zavod za kulturu vojvođanskih Rusina je osnovan od strane skupštine AP Vojvodine i Nacionalnog saveta rusinske nacionalne manjine. Mislim da je glavna misija tada bila podizanje nivoa nacionalne kulture, odnosno razvoj i održavanje kulture vojvođanskih Rusina. Od samog osnivanja Zavod je imao četiri direktora i vršioca dužnosti direktora, prvi je bio Miroslav Keveždi, zatim Janko Bučko, Sergej Tamaš i od avgusta 2016. sam ja v.d. direktora.

Za ovaj period je na čelu ustanove bilo relativno dosta osoba, ali pretpostavljamo da je isto tako bilo i dosta realizovanih projekata.

Mogu da kažem da je u mandatu prethodnog direktora Zavod jako lepo funkcionalisao i da su urađeni zaista veliki ka-

pitalni projekti za rusinsku nacionalnu manjinu. Spomenuću samo neke. Izdata je knjiga pesama „Crvena ruža“, pesme u narodnom i zabavnom duhu, kao i dečja muzika, a sve je to izdato u okviru 50. festivala „Crvena ruža“, najznačajnijeg festivala za rusinsku nacionalnu manjinu. Takođe, izdata je i kapitalna knjiga „Narodna nošnja Rusina“, koja sadrži opisane folklorne korake, detaljno opisanu narodnu nošnju, redosled oblaćenja, način češljanja... Pre par godina je počeo projekt „Istraživanje istorije Rusina na prostoru Vojvodine i Republike Srbije“. Na ovom projektu sarađujemo sa Muzejom Vojvodine, Pokrajinskim zavodom za zaštitu spomenika i u okviru tog projekta se vrše razna istraživanja na terenu, a vezana za istoriju Rusina. Jedan deo projekta se odnosio i na skeciriranje staklenih ploča koje su ostavština porodice fotografa Budinskog iz Ruskog

Krstura, kolekcija koja je poklonjena grkokatoličkoj parohiji u Krsturu. Deo projekta se odnosio na anketiranje ljudi na terenu, odnosno prepoznavanje ljudi sa slikom. Od toga se realizovao projekat – dvonedeljna izložba istorije Rusina u Etnografskom muzeju u Beogradu, a koja je organizovana u okviru „Dana rusinske kulture 2016“. Prošle godine smo bili i nosioci projekta Karpatske paralele, koji je finansirao Fondacija za otvoreno društvo, projekat koji je upravo završen, i u okviru kog smo ostvarili zaista lepu saradnju sa ostalim nacionalnim manjinama.

Da li sarađujete sa drugim nacionalnim manjinama i u okviru nekih drugih projekata?

Apsolutno. Svake godine se u finansijskom planu izdvajaju određena sredstva za tzv. multikulturalni projekat. Prošle godine je u okviru toga realizovana izložba u Slovačkoj, a ove godine planiramo da, ukoliko budu opredeljena sredstva zajedno sa ostalim Zavodima, realizujemo pozorišnu predstavu pod nazivom „Krila Panonije“, koju bi režirao slovački vojvođanski režiser, Miroslav Benka. Većina zavoda za kulturu, kao i neki nacionalni saveti su podržala ovu ideju. U ovom multikulturalnom projektu, odnosno predstavi, bi učestvovali značajni glumci svih nacionalnih manjina. Projekat i ideja su jako lepi, a da li će se i realizovati ne mogu da Vam odgovorim. Veoma sličan projekat smo realizovali i prošle godine. Bila je to „Svadba“, A. Čehova u režiji Lidije Stevanović, u kojoj su pored drugih nastupali i pripadnici rusinske nacionalne manjine.

Na koje sve načine Zavod podržava rusinsku kulturu?

Svake godine Zavod finansira proslavu nacionalnog praznika Rusina, koji se svake godine održava u drugom mestu. Takođe, svake godine finansira stručnu pomoć kulturno-umetničkim društvima. Ove godine smo raspisali Javni poziv u okviru koga sufinasiramo organizovanje i realizovanje manifestacija, koje su u kalendaru manifestacija naše manjine. Nakon imenovanja novog Upravnog od-

bora, sledi raspodela sredstava po tom konkursu. Na taj način, Zavod podržava održavanje rusinskih festivala od kojih neki imaju tradiciju postojanja više od 50 godina.

Koliko ima takvih manifestacija?

Mogu reći da imamo dosta manifestacija, ali oko 20 manifestacija se nalaze u Kalendaru manifestacija koji je prihvacen i podržan od strane Odbora za kulturu Nacionalnog saveta Rusina.

Kako prepoznati rusinsku kulturu? Da li postoji nešto specifično što je izdvaja od drugih?

Mislim da smo mi određeni miks raznih kultura. Mi smo na ove prostore došli pre 270 godina i svakome ko dođe sa podneblja odakle mi potičemo fascinantno je kako smo posle toliko godina održali svoj govor, pesmu, nošnju... A ipak smo prihvatili i kulturu ovih prostora. Vidi se uticaj nemačke nacionalne zajednice, mađarske.. To se najviše odražava na jezik, ali i gastronomiju. Kad je počela priča o predstavljanju Rusina u neke turističke svrhe postavljana su mi slična pitanja u čemu se Rusini ističu, šta je prepoznatljivo... Nisam znala ni tada sta da odgovorim. Slovaci imaju npr. prepoznatljiv venac koji je mlada nosila na svadbi. Mi isto imamo venac, samo što nije tako šaren kao kod Slovaka. Naše devojke su nosile crnu traku, koja se zove Baršonj, imale su dve uvjene pletenice, a posle venčanja su mlađoj skidali baršonj i uz pesmu na glavu stavljale nevestinsku kapicu, a čim je rođila dete odmah je počela da nosi maramu i oblačila se u crno.

Kakvi su Rusini sad?

Delom čuvaju tradiciju. Mislim da neki nisu ni svesni vrednosti svoje istorije, koliko je značajna i važna. Takođe mislim da bez problema prihvatom i druge kulture. Mi smo bilingvalni. Bez problema od malena uporedno učimo svoj maternji jezik i srpski kao nematernji i naravno neki strani jezik. Kod Rusina je problem što su jako rasuti po celoj Vojvodini i u današnjem svetu postoje vrlo slojeviti identiteti Rusina. Veoma smo mala zajednica i svakako se suočavamo sa smanjenjem brojnosti, ali gledamo to možda na pogrešan način. Kada sam rekla slojeviti identiteti mislila sam na to da postoji dosta mešanih brakova i osobe iz takvih brakova se možda ne osećaju samo kao Rusini, već kao Rusini i Slovaci, Rusini i Srbi i neće se izjasniti samo kao Rusini. Sad smo u tom prelomnom periodu, gde treba da privučemo i te ljudе, koji su

složenih identiteta. U tome, pored škola, ulogu imaju i kulturna društva, koja bi trebalo da pridobiju decu već u nižim razredima osnovnih škola, jer se tada počinje. Dešava nam se da nam je najbrojniji „Festival izvornog pevanja“, onaj gde nastupaju uglavnom starije osobe. Sva društva imaju grupe izvornog pevanja, a dečiji folklor, dečije predstave su diskutabilne... Na tome treba poraditi.

A na čemu će konkretno Zavod raditi do kraja ove godine?

Nacionalni praznik je 17. januara, što znači da tokom ove godine već treba da radimo na pripremi obeležavanja praznika za sledeću godinu. Planirano je da se naredna proslava održi u Subotici, tako da je potrebno već sada napraviti prve dogovore sa tamošnjom lokalnom samoupravom, kako bi na vreme izdvojili

**Mi smo na ove prostore
došli pre 270 godina
i svakome ko dođe sa
prostora odakle mi
potičemo je fascinantno
kako smo posle toliko
godina održali govor,
pesmu, nošnju... A ipak
smo prihvatili i kulturu
ovog podneblja.**

sredstva iz budžeta. Odbor za kulturu Nacionalnog saveta i Upravni odbor Zavoda su već razmatrali činjenicu menjanja koncepta Nacionalnog praznika. Do sada je akcenat bio na svečanoj akademiji, gde smo predstavljali nešto najbolje od Rusina. Akademija se sastojala od pesama, recitacija, nastupa nacionalnog orkestra. Prateći programi su bile izložbe, prezentacije knjiga... Jednostavnije rečeno, sadržaj je veoma bogat. Moram napomenuti da Zavod svake godine izdaje dvojezičnu monografiju o mestu u kom se održava nacionalni praznik. Proslava Nacionalnog praznika se svake godine održava u drugom mestu kako bi se animirali ljudi iz tih lokalnih zajednica i kako bi se i njima ukazala čast da oni ugoste Rusine iz drugih mesta.

Zavod će ove godine takođe finansirati i izdavanje dvotomnog rusinskog rečnika, autora profesora Julina Ramača, a ove godine bi trebalo da se privede kraju

projekat „Istraživanje istorije Rusina na prostoru Vojvodine i Republike Srbije“ koje bi trebalo da bude sumirano u monografiju. Nastavićemo sa izdavanjem master radova iz oblasti rusinskog jezika i pisma, a u okviru projekta edicija inovacija „Vladimir Garjanski“.

Dosta projekata je pred vama. Da li će biti i dovoljno sredstava za njihovu realizaciju?

Ukupan budžet Zavoda je 6.600.000 dinara. Da li je to dovoljno? Zavisi. Nikad nije dovoljno, ali moramo da se uklopimo u budžet. Naravno da je lepo kad dobijemo sredstva i iz nekih drugih izvora, međutim ove godine nemamo baš sreće na konkursima, ni na pokrajinskom ni na republičkom nivou. Ima jako lepih projekata, ideja, ali za sve su, naravno, potrebna sredstva. Za sada su mnoge ideje na čekanju. Za rusinsku zajednicu je specifično što mi nemamo matičnu državu, a samim tim ni pomoći koju imaju neke druge nacionalne zajednice. Zavod se finansira isključivo iz pokrajinskog budžeta. Druge nacionalne zajednice mogu dobiti određena sredstva iz svojih matičnih zemalja, ali mi tu mogućnost, nažalost, nemamo.

To vas ne sprečava da sarađujete i sa drugim državama...

Naravno da ne. Nama je cilj da sarađujemo sa svim nacionalnim manjinama, pa i državama u okolini. Prethodnih godina je Zavod organizovao seminar folklora tokom kojeg je ugostio predavače iz Slovačke i Ukrajine.

Spomenuli smo broj manifestacija koje se redovno održavaju, dotakli smo se identiteta Rusina. Kojoj kulturi Rusini daju prednost, tradicionalnoj ili modernoj?

Mislim da su Rusini još uvek više okrenuti tradiciji. Imamo i manifestacije sa modernim sadržajima, ali ipak preovlađava tradicija. Najviše modernih sadržaja imaju mlađi. Realizaciju takvih projekata omogućava Radno telo za mlade Nacionalnog saveta Rusina. Oni u okviru svog programa raspolažu određenom sumom sredstava, raspisuju konkurs na koji mogu da konkurišu udruženja ili sekcije mlađih i realizuju svoje programe. Već 20 godina se organizuje „Dnjovka“ – multimedijalna manifestacija za mlade u Ruskom Krsturu, koja podržava prezentovanje mlađih i njihovog stvaralaštva, koja je uvek bila modernog, buntovničkog karaktera. Pored kapitalnih projekata, koji oslikavaju i tradicionalnu kulturu, Zavod nastoji da podržava i moderne aktivnosti.

Osnaživanje kapaciteta nacionalnih saveta nacionalnih manjina

Izvor: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

— Dvodnevne obuke koje su realizovane 5. i 6. aprila za predstavnike nacionalnih saveta nacionalnih manjina deo su aktivnosti Vlade usmerenih na osnaživanje kapaciteta nacionalnih saveta i ovakve obuke sprovođe se kontinuirano, istakla je Suzana Paunović, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava.

Cilj ovih obuka je da se predstavnici nacionalnih saveta upoznaju sa principima dobrog upravljanja, programskim planiranjem, budžetiranjem i izveštavanjem o trošenju sredstava, sa aspekta povećanja efikasnosti i transparentnosti u radu nacionalnih saveta, posebno u pogledu upotrebe sredstava dobijenih iz budžeta

Republike Srbije, ocenila je Paunović.

Paunović je istakla da su realizovane obuke potvrda i da se svakodnevno jačaju kapaciteti za sprovođenje mera i aktivnosti iz Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u praksi. Ovakve obuke deo

su i obavezujućih aktivnosti iz Akcionog plana za pregovaračko Poglavlje 23.

Pored zaposlenih u Kancelariji za ljudska i manjinska prava, treneri na obukama su Timo Sorsa, iz Nacionalnog instituta za zdravlje i dobrobit iz Finske, i Mihaela Brezar, iz Ureda za narodnosti Vlade Republike Slovenije. Obuke su organizovane u okviru tvinning projekta EU

„Podrška unapređenju ljudskih prava i nulta tolerancija za diskriminaciju“ koji realizuju Kancelarija za ljudska i manjinska prava i Poverenik za zaštitu ravnopravnosti u partnerstvu sa austrijskim Institutom za ljudska prava „Ludwig Boltzman“ i slovenačkom republičkom Kancelarijom za nacionalne manjine.

Dogovor o izradi izveštaja o sprovođenju manjinskog Akcionog plana

Izvor: Koordinacija nacionalnih saveta nacionalnih manjina

U Beogradu je 25. aprila 2017. godine održan sastanak predstavnika Koordinacije nacionalnih saveta sa direktorom Kancelarije za ljudska i manjinska prava na temu izveštavanja o sprovođenju Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina.

Ovaj sastanak je organizovan u skladu sa zahtevom Koordinacije za izmenu metodologije izveštavanja i praćenja sprovođenja Akcionog plana, te u skladu sa sastankom održanim 31. januara ove godine iz-

među predstavnika Koordinacije nacionalnih saveta i predsedavajuće Republičkog saveta za nacionalne manjine i ministarke državne uprave, Ane Brnabić.

Na sastanku je dogovoren da komentari nacionalnih saveta budu sastavni deo Izveštaja o sprovođenju manjinskog Akcionog plana koji na kvartalnom periodu izrađuje vladina Kancelarija za ljudska i manjinska prava.

Predstavnici nacionalnih saveta su izneli svoje preloge i primedbe na

III izveštaj o sprovođenju Akcionog plana, kao i na metodologiju prikupljanja i sistematizacije podataka u kvartalni izveštaj, u cilju postizanja što više pozitivnih pomaka u odnosu na prethodni izveštaj.

Predstavnici Koordinacije su bili Ana Tomanova-Makanova, predsednica Slovačkog nacionalnog saveta, Darko Sarić Lukendić, predsednik Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća, Vasvija Gusinac, potpredsednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća, i Emil Lulić, u ime Mađarskog nacionalnog saveta.

Četiri zajednice – jedan cilj

Foto: Hlas ljudu

Projekat „Karpatske paralele“ čiji je nosilac bio Zavod za kulturu vojvođanskih Rusina, a finansijer Fondacija za otvoreno društvo, završen je organizovanjem okruglog stola, na kojem su učesnici i organizatori sabrali iskustva i potpisali Protokol o međusobnoj saradnji. Okrugli sto je održan 21. aprila u prostorijama Zavoda za kulturu vojvođanskih Rusina u Novom Sadu.

Cilj projekta je bio povezivanje mladih, razmena iskustava i prepoznavanje tradicionalnih kulturnih i istorijskih vrednosti.

U projektu su učestvovala po četiri učenika srednjih škola iz Vršca, Kovacića, Ruskog Krstura i Srbobrana. Kroz radionice i posete institucijama koje su u novembru otpočele u Vršcu, u januaru nastavljene u Kovaciću, a u februaru u Ruskom Krsturu

projekta, njihov cilj je bio da istraže opšte, zajedničke korene, a tek posle da prezentuju kako se to odrazilo na pojedine zajednice.

Radionice su bile organizovane i na temu zajedničke istorije Vojvodine,

hodno da motivišu svoje vršnjake da se uključe u rad za svoju zajednicu, a izrazili su i želju da se uključe i u rad lokalne zajednice.

„Kao temu smo odabrali barok, koji je spajao do tada rasutu evropsku kulturu. Pojavom baroka na ovim prostorima sve te zajednice su se ovde našle i konstituisale“, rekla je Jelena Perković. „Nismo se bavili pravima nacionalnih manjina, već time kako ona prava koja pripadnici manjina imaju, najbolje koristimo zajedno sa većinskim narodom.“

Na okruglom stolu su bili prisutni i direktori škola uključenih u projekt, kao i mentori učesnika, koji su pohvalili projekat i kako su istakli, nastava na terenu je dala dobre rezultate, jer učiti istoriju iz knjige je jedno, a biti tamo gde se istorija stvarala nešto potpuno drugačije.

Projekat su pozdravili i predstavnici pokrajinske vlade – Dragan Milić, pomoćnik pokrajinskog sekretara za sport i omladinu, i Miroslav Ilić, pomoćnik pokrajinskog sekretara za odnose sa verskim zajednicama. Istakli su da su interkulturni dijalog i zajednička istorija vrednosti koje krase Vojvodinu i kojima bi trebalo da se posvete i mlađi.

i Srbobranu, učesnici projekta su pokušavali da pronađu zajedničke tačke u životu i razvoju tih zajedница. Kako je na okruglom stolu istakla Jelena Perković, koja je bila zadužena za programske sadržaje

na kojima su učenici uz pomoć svojih mentorova predstavljali dolazak svojih predaka na prostore današnje Vojvodine. Govorili su i na temu omladinskog optimizma i volontiranja. Učenici su se složili da je neop-

Koliko se poznajemo?

Izvor: Pokrajinska vlada

Jedanaesti ciklus kviza srednjih škola „Koliko se poznajemo”, koji je deo projekta Pokrajinske vlade pod nazivom „Afirmacija multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini – mere za jačanje međusobnog poverenja kod mlađih”, otpočeo je kvalifikacionim takmičenjem 18. aprila.

Ove godine su se u polufinale takmičenja plasirale ekipe iz 12 srednjih škola širom Vojvodine.

Nosilac ovog projekta je Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, a realizuje se u saradnji s brojnim organizacijama i

usmeren prema ideji jačanja međunarodnog poverenja kod mlađih srednjoškolaca u Vojvodini. Najveća

koristi u nastavi, u kvizu čuju pitanja i daju odgovore na svom jeziku. Stoga, pored srpskog jezika, u ovom ciklusu učenici će se takmičiti i na mađarskom i na slovačkom jeziku. Na ovogodišnjem takmičenju učestvuju ekipe 44 srednje škole s teritorije čitave AP Vojvodine.

Prvo kvalifikaciono takmičenje održano je 18. i 19. aprila u Subotici. Prvog dana, takmičenje se održalo na Otvorenom univerzitetu, a odvijalo se na mađarskom jeziku. Drugog dana se takmičenje odvijalo na mađarskom i na srpskom jeziku.

Među gradovima domaćinima su bili i Kovačica, gde je takmičenje organizovano na slovačkom i na srpskom jeziku, Sremska Mitrovica, Sombor i Vrbas.

ustanovama iz Vojvodine. Projekat je koncipiran kao kompleksan multi-tematski i multikulturalni program,

novina ovogodišnjeg takmičenja svakako je višejezičnost – mogućnost da učenici, u zavisnosti od jezika koji se

Održana konferencija „Romkinje u Srbiji, dostignuća, izazovi i perspektive“

Izvor: www.espresso.rs

U Palati Srbija je 11. aprila održana konferencija „Romkinje u Srbiji, dostignuća, izazovi i perspektive“, na kojoj je javnost upoznata sa teškim položajem ove višestruko diskriminisane manjine u našoj zemlji i naporima da se

Šef misije OEBS-a u Srbiji, Andrea Oriočio, naveo je da kada je reč o unapredjenju položaja Romkinja Srbija ulaže velike napore, ali još dosta toga treba da se uradi. OEBS je tu da kao partner pomogne romskoj zajednici u Srbiji, a posebno Romkinjama - kazao je Oriočio

Roma. Tako, mislimo da zaista pomazemo. Sve ostalo, bila bi obična priča. Bez konkretnih finansijskih sredstava, bojim se da bismo bili neozbiljni - smatra Ivanišević.

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, Brankica Janković, navela je

njihov položaj promeni.

Romkinje, kao pripadnice manjinske zajednice u Srbiji, na dnu su društvene margine, imaju prava, ali ne i mogućnosti, vrlo često gube poverenje u sve institucije i imaju strah da, ukoliko se žale na pravo koje im je uskraćeno, da će sistem da im uskrati još neko pravo, moglo se čuti sa konferencije „Romkinje u Srbiji - dostignuća, izazovi i perspektive“.

Kako je rekla zamenica zaštitnika građana, Gordana Stevanović, kada se procentualno pogleda broj Romkinja koje se obraćaju Zaštitniku građana, taj broj je veoma mali u odnosu na ukupan broj pritužbi, pa bi se reklo da Romkinje nemaju problema pred institucijama sistema, ali nije tako i svi su svesni problema koje oni imaju.

na ovom skupu.

Državni sekretar Ministarstva rada, Nenad Ivanišević, istakao je da je njegovo ministarstvo prepoznalo Rome kao teže zapošljivu kategoriju i stoga poziva poslodavce i da zaposle Rome, a poziva i Rome da se aktiviraju, pokrenu sopstvene poslove. Daju se podsticaji od 200.000 dinara na više, koji upravo treba da omoguće da neko pokrene posao, zaposli

da o položaju Roma i Romkinja najbolje govori podatak da se svaka druga pritužba koja ovoj instituciji stigne u vezi sa položajem nacionalnih manjina tiče upravo romske zajednice. Ona je dodala da je potrebno isticati pozitivne primere i na taj način podsticati i ohrabrvati i navela da je upravo od Romkinja koje su arhitektkinje, pravnice ili lekarke čula jako dobre i motivišuće predloge.

Predsednik Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, prof. Vitomir Mihajlović, govorio je o važnosti zastupljenosti oba pola, posebno kada su Romkinje u pitanju, koje su višestruko diskriminisane. Pored obrazovanja koji je ključ uspeha svakog čoveka, Romkinjama je važna i društvena vidljivost i uključenost u svim segmentima integracije – zaključio je Mihajlović.

Na Mreži za romska pitanja predstavljena uloga zdravstvenih medijatorki

Izvor: Stalna konferencija gradova i opština

Generalni sekretar, Đorđe Staničić, istakao je da Stalna konferencija gradova i opština (SKGO) ima predstavnika u Koordinacionom telu u okviru Strategije za socijalno uključivanje Roma i Romkinjia za period 2016. – 2025. Staničić je istakao da će SKGO svoj rad u okviru ovog tela definisati i kroz rad Mreže za romska pitanja i da će na taj način biti napravljena veza između lokalnog i centralnog nivoa.

Programom koji sprovodi Ministarstvo zdravlja „Sprovođenje Akcionog plana o zdravstvenoj zaštiti Roma“ uvedene su zdravstvene medijatorke koje su svojim radom unapredile zdravlje Roma – zaključak je Mreže za romska pitanja SKGO na konferenciji održanoj 20. aprila 2017. godine u Beogradu. Na skupu je bilo reči o učinku zdravstvenih medijatorki od uvođenja programa, poboljšanjima zdravstvene zaštite romske populacije i životnog okruženja u romskim naseljima, kao i o daljim planovima u ovoj oblasti.

Ministarstvo zdravlja 2008. godine podržalo je projekat uvođenja zdravstvenih medijatorki u zdravstveni sistem Srbije i finansijski podržalo tada 75 zdravstvenih medijatorki. Radno mesto zdravstvene medijatorke nalazi se u patronažnoj službi Doma zdravlja, gde one sarađuju sa saradnicima u Domu zdravlja, Centrom za socijalni rad, filijalom RFZO i lokalnom samoupravom. Zdravstvena

medijatorka povezuje zdravstveni sistem i Rome. Uloga zdravstvenih medijatorki je da vode evidenciju o zdravstvenom stanju pripadnika romske nacionalnosti, da rade sa njima na podizanju svesti o neophodnosti vakcinacije dece, kao i značaju pravilne ishrane i higijenskih navika. Zdravstvene medijatorka obezbeđuju bolji uvid zdravstvenih ustanova u stanje tih naselja, a žiteljima ukazuju na značaj pravovremenog javljanja lekaru.

zirom da zdravstvenih medijatorki trenutno ima oko 70 širom Srbije, i da sve dok su na projektu Ministarstva zdravlja nemaju sistemsku održivost, preko je potrebno da se njihova radna mesta standardizuju i da one postanu deo zdravstvenog sistema. On je kazao da je „Strategija za socijalno uključivanje Roma i Romkinja za period od 2016. do 2025. godine“ značajna, jer je fokusirana na nivo lokalne samouprave, gde se realno i odvijaju politike socijalno-ekonomskog osnaživanja Roma i Romkinja.

Zamenica direktora Doma zdravlja u Nišu, Jasmina Ranković, istakla je da ta ustanova sarađuje sa romskim organizacijama već 15 godina i da je projekat uvođenja zdravstvenih medijatorki od 2009. godine doprineo da se saradnja poboljša. „Medijatorke pokrivaju na teritoriji grada Niša 14 naselja i 27 sela od ukupno 63 sela koja pripadaju gradu Nišu, i u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2016. zdravstvene medijatorka obavile su 12 472 kućne posete, vakcinišano je 686 dece, a sistematskim ginekološkim pregledima obuhvaćeno je 570 žena“, kazala je Ranković.

Pomoćnica ministra u Sektoru za javno zdravlje i programsku zdravstvenu zaštitu u Ministarstvu zdravlja, Vesna Knjeginjić, rekla je da je broj trenutno zaposlenih zdravstvenih medijatorki nedovoljan. Gospođa Knjeginjić je izjavila da se Ministarstvo zdravlja trenutno suočava sa velikim izazovima od kojih je jedan i nedostatak velikog broja zdravstvenih radnika u Srbiji, i da će se za sada njihov rad i dalje projektno finansirati.

Ekspert Regionalnog saveta za saradnju, Osman Balić, rekao je da zdravstvene medijatorka već osam godina rade u Srbiji u „hao-tičnom, neformalnom sistemu“ i da očekuje da će doći do institucionalizacije njihovog radnog mesta, kao i do neophodnog povećanja njihovog broja, kao što je predviđeno Operativnim zaključcima sa Seminara o socijalnom uključivanju Roma i Romkinja u Republici Srbiji, kao i Akcionim planom za poglavlje 23: Reforma pravosuđa i osnovna prava. S ob-

Predstavnik Odeljenja za društvene delatnosti grada Leskovca, Bratislav Nešić, rekao je da su aktivnosti Doma zdravlja Leskovac sa medijatorkama počeli 2008., gde je prosečan broj poseta trudnicama na godišnjem nivou 94, a porodiljama 105, a intezivnija saradnja sa romskom zajednicom na unapređenju položaja Roma u tom gradu počela je 2014. godine kada je gradsko veće formiralo Mobilni tim za inkluziju Roma.

Skup je održan u okviru projekta „Institucionalna podrška SKGO - druga faza“, koji finansijski podržava Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (SDC).

Mirović: Takvi zločini nikada i nigde ne smeju da se ponove

Izvor: Pokrajinska vlada

Predsednik Pokrajinske vlade, Igor Mirović, u sredu, 26. aprila, podsetio je na komemorativnom skupu u novosadskoj Sinagogi, povodom obeležavanja 73 godine od dana kada su sa ovog mesta novosadski Jevreji deportovani u logore smrti, da je u ovom zdanju počeo završni čin krvave drame u kojoj je stradalo skoro dve trećine od oko 4.300 Jevreja, koji su u Novom Sadu živeli pre Drugog svetskog rata.

Uz odavanje pošte nevinim žrtvama, Mirović je poručio da takvi zločini nikada i nigde ne smeju da se ponove.

„Krvava drama čije su žrtve svi oni bili, bila je deo najužasnijeg zločinačkog projekta u istoriji čovečanstva u kojem je, samo zato što su bili Jevreji, stradalo preko šest miliona nevinih ljudi“, podsetio je predsednik Pokrajinske vlade.

Predsednik Mirović je u izjavi novinarima rekao da je Holokaust ogromno stradanje Jevreja ne samo od strane nacističke Nemačke, već i od strane tadašnje horitjevske Mađarske i da je trajno obeležio jedno vreme. Kako je naveo, ovo obeležavanje treba i da upozori na to da ne samo da ćemo pamtit i odgovarati na tu količinu zla koje nas je zadesilo i u Novom Sadu i širom Srbije, već da ćemo reagovati i na sve one aktuelne pojave revizije istorije, nove pojave fašizma, na pojave koje i svojom trunkom predstavljaju opasnost da se zlo uvek na nekom mestu može ponoviti.

Mirović je poručio da se zato danas ne klanjamo samo senima novosadskih Jevreja, već da se klanjamo i senima svih onih koji su stradali samo zato što su bili druge nacije i druge vere i što su poštivali sebe i svoju tradiciju.

Uz podsećanje da je odavde oko 2.000 preostalih novosadskih Jevreja prethodno pod bajonetima isteranih iz svojih kuća i stanova krenulo put nemačkih koncentracionih logora, odakle se nisu

više vratili, gradonačelnik Miloš Vučević ponovio je da suština obeležavanja jednog od najtragičnijih datuma nije samo davanje pošte nevinim žrtvama, pripadnicima jevrejske zajednice, već jasno upozorenje da ovakvi događaji ne smeju nikada više da se ponove.

Kako je rečeno, najveći deo je, baš kao i 10.000 Jevreja iz drugih delova Bačke koji su takođe deportovani tog strašnog proleća 1944, završio u zloglasnom Aušvicu, a velika većina se, nažalost, nikada nije vratila.

Vrhovni rabin Srbije, Isak Asiel, u svom obraćanju danas istakao je misao u vidu poruke: „Pamti, ne zaboravi, ne začuti, digni svoj glas“, rekavši da uvek može postojati jedan, čak i tihi glas koji može upozoriti da zlo bude zaustavljen.

„Ta pojačana pažnja i budnost utemeljene su upravo u ovim žrtvama, koje su iz Novog Sada iz ove prelepne Sinagoge, poslatе u logore smrti, poslati na put bez povratka i to samo nekoliko meseci pred oslobođenje Novog Sada“, podsetio je Vučević i kazao da je to bio strašan genocid da se uništi jedan narod, koji nije mogao biti zaustavljen do poslednjeg dana.

viti, predstavljaju veoma važnu poruku, koju je imala čast da danas čuje u novosadskoj Sinagogi.

Nakon završetka programa, predsednik Mirović, gradonačelnik Vučević, predstavnici ambasada Izraela i Mađarske, kao i Saveza jevrejskih opština Srbije i Jevrejske opštine Novi Sad položili su vence ispred Sinagoge.

Severnobanatski susret folklornog stvaralaštva

Dečevi međunarodni „Severnobanatski susret folklornog stvaralaštva” priredio je KUD „Tisađenje” iz Novog Kneževca.

Pred brojnom publikom nastupili su folklorni ansamblji iz vojvođanskih mesta i susedne Mađarske, mališani iz predškolske ustanove „Srećno dete” i upriličena je izložba ručnih radova.

Manifestaciju je otvorio predsednik Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine, Jene Hajnal, a u ime domaćina obratio se predsednik Skupštine opštine Novi Kneževac, Nandor Ujhelyi.

Istaknuto je da festival doprinosi međusobnom upoznavanju narodnih tradicija Srbija, Mađara, Roma, Rumuna, Bunjevaca i pripadnika drugih nacionalnih zajednica koji ovde žive.

„Igrajući folklorne igre svako može da izgradi prijateljstvo, a ujedno i da nauči više o običajima jednog naroda. Folklorne igre su posebno važne za svaku zajednicu koja se ponosi koreografijama, živopisnim nošnjama i spremnošću za učenje najtežih igračkih koraka”, rekao je Jene Hajnal. „Svaka narodna igra pred-

stavlja umetničko delo za sebe, a svi koraci, položaj tela, nošnje i način pevanja, odražavaju njihovo poreklo. Narodne igre su nekada imale glavnu ulogu u socijalnom životu stanovnika sela i gradova. Ova čarobna manifestacija svedoči o tome da je folklor poseban, jer kroz igru i pesmu čovek upoznaje ljude sa kojima igra, uči o kulturi ostalih naroda i postaje svestan sličnosti i razlika koje ga okružuju.“

Izvor: Dnevnik

Na „Severnobanatskom susretu folklornog stvaralaštva” nastupili su ansambli iz Sente, Srpskog Krstura, Horgoša, Ostojićeva, Tornjoša, Bajmoka, Bečeja, Tavakuta, Novog Itebeja, Banatskog Aranđelova, Kikinde, Kanjiže, Novog Kneževca i gosti iz Kiškunfeleđhaze i Kunsalaša iz Mađarske.

Festival je održan zahvaljujući podršci opštine Novi Kneževac, Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine, Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije, Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice AP Vojvodine i Fondacije „Betlen Gabor“ iz Mađarske.

Slovačka zajednica

Trajne su i duboke slovačko-srpske književne veze

Zamenik pokrajinskog sekretara za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama, dr Nebojša Kuzmanović, učestvovao je 22. aprila na tradicionalnom, 61. po redu, Književnom savetovanju u Bačkom Petrovcu.

Tema ovogodišnjeg izdanja te manifestacije bile su slovačko-srpske književne veze koje traju vekovima i koje su ostavile dubok trag u kulturama obaju naroda. Kuzmanovićevo izlaganje naslovljeno sa „Zmaj i Slovaci“, osvetlilo je ulogu jednog od najvećih srpskih pe-

snika u produbljivanju i negovanju tih veza.

„Mladi Jovan Jovanović, a potonji Zmaj se, uz ostalo, školovao i u Slovačkoj, gde je uspostavio duboku duhovnu vezu sa slovačkim narodom koju je negovao do kraja života. Uz ostalo, i sam je pisao i na slovačkom, a njegovu poeziju su na taj jezik prevodili najeminentniji slovački pesnici i prevodioci“, rekao je Kuzmanović.

Pored njega, o slovačko-srpskim književnim vezama govorili su i Miroslav

Demak, dr Dragan Stanić, Martin Prebuđila, Miroslav Aleksić, Ljudmila Beredi-Stupavski, Radomir Andrić, Zdenka Valent-Belić i Zoran Đerić.

Oni su novo svetlo bacili na odnose Pavela Jozefa Šafarika i Đordja Magaraševića, na relacije Janka Šafarika i srpske nacionalne i kulturne inteligencije, novu slovačku dramu u srpskim prevodima i veze Društva slovačkih pisaca sa slovačkim piscima u Vojvodini, odnosno obnovljenu saradnju te književne asocijacije sa Udruženjem književnika Srbije.

Izvor: Pokrajinska vlada

Očekivanje Čitanku do septembra

Izvor: Bunjevačke novine

Lipe visti stižu nakon sastanka pridstavnika Nacionalnog savita bunjevačke nacionalne manjine i Zavoda za udžbenike. Ako se sve bude odvijalo po planu, svitlost dana uskoro će ugledat nov udžbenik na bunjevačkom jeziku – Čitanke za 3. i 4. razred. Da je tako potvrdili su i učesnici sastanka dvi strane, s jedne su bili dr Suzana Kujundžić Ostojić, pridsidnica NSBNM, i Mirko Bajić, pridsidnik IO NSBNM, te Milorad Marjanović, direktor Izdavačkog sektora Zavoda za udžbenike, i Romanca Jovanović, rukovodilac Odjeljenja Zavoda u Novom Sadu i odgovorni urednik za jezike nacionalni manjina.

Divaneć o održanom sastanku, dr Suzana Kujundžić Ostojić ističe:

– Divanili smo o tom kako da finalizjemo postojeću saradnju na pravljenju čitanke za 3. i 4. razred. Obećali smo ranije, prilikom rada na prthodnim udžbenicima da čemo poso nastaviti, i

Nevenka Bašić Palković, a biće štampan u 600 primeraka. Nuz dobro planiranje, obezbiđena su i potribna sridstva.

– Di ima dobre volje, tu se nađu i sridstva. Nama je obrazovanje prioritet i zato smo sa pozicije NSBNM dali maksimum. I Zavod je dao sve od sebe, imamo podršku Ministarstva prosvite, nauke i tehnološkog razvoja, nadamo se i u Pokrajinskog sekretarijata za obra-

memoranduma sa nacionalnim savitima o realizaciji nedostajući udžbenika.

– Posao oko izdavanja novog udžbenika je u završnoj fazi, rukopis je na lekturi, u toku je ilustracija, a nakon toga sledi priprema za štampu, uz određene korekture. To za nas kao relizatora i izvođača znači još otprilike meseca dana posla – ističe Marjanović.

No, put do izdavanja novog udžbenika nužno mora biti malo duži.

– Ima jedan deo posla koji ne zavisi od autora, Zavoda, Saveta. Reč je o proceduri odobravanja, jer smo mi, kao izdavač, dužni da zatražimo odobravanje od odgovarajućeg pokrajinskog sekretarijata, a taj proces može da traje do 90 dana. Takođe, jedino Zavod, kao javni izdavač, za svaku knjigu koju štampa mora da raspriše tender kao za javnu nabavku, a to opet iziskuje da prođe određeni period. Nadam se da će sve biti gotovo do septembra, odnosno da će udžbenik biti objavljen do početka nove školske godine. Ovo nije početak saradnje, nadam se da će ona biti nastavljena, jer ovo i nije jednokratni projekat – dodo je Marjanović.

Iako memorandum sa bunjevačkom zajednicom nije potpisani, jasno je da i ovoj zajednici itekako fali pomoći u što kvalitetnijem izvođenju nastave, u ovom slučaju izbornog predmeta bunjevački govor sa elementima nacionalne kulture.

KORAK NAPRID U NASTAVI

Mirjana Savanov, pridsidnica Odbora za obrazovanje u NSBNM, al i jedna od autorki, ističe da će nov udžbenik biti itekako značajan u realizaciji nastave bunjevačkog govora sa elementima nacionalne kulture, te da se nada da će čitav proces oko izdavanja čitanke bit završen, kako se to moglo i zaključiti posli ovog sastanka, do septembra.

– Sad proces oko izdavanja udžbenika ide puno lakše, tako da je realna mogućnost da izade iz štampe do početka nove školske godine. Nadamo se da će i sa našom zajednicom bit potpisani memorandum, jel će to dodatno olakšati čitav proces. Imamo podršku naše države, a sa potpisivanjom memoranduma bićemo ravnopravni s drugim nacionalnim manjinama koje su memorandum već potpisale.

to sa Zavodom za udžbenike, jel smo sa dosadašnjom saradnjom izuzetno zadovoljni. Bilo je riči i o tehničkim stvarima, ispunjavaju potribni propozicija, a sve u cilju da poso bude što prija gotov, odnosno da dica već na jesen imaje nov udžbenik – istakla je pridsidnica NSBNM.

Autori udžbenika su Mirjana Savanov i

zovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, a kad se ove četiri strane spoje, onda do realizacije projekta mora doći.

Milorad Marjanović iz Zavoda za udžbenike ističe da je ovo nastavak akcije koju je prošle godine započelo Ministarstvo prosvite, nauke i tehnološkog razvoja, kroz potpisivanje

Svečano otvoren Trg i letnja pozornica u Jabuci

Izvor: www.pancevo.rs

Gradonačelnik Pančeva, Saša Pavlov, i ambasadorka Republike Makedonije, Nj.E. Vera Jovanovska-Tipko, presecajući vrpce svečano su 12. aprila otvorili dva nova objekta u Jabuci.

Objekti u vidu trga i letne scene ispred O. Š. „Goce Delčev“ u Jabuci plod su zajedničkih aktivnosti udruženja „Ilinden“, Mesne zajednice Jabuka, Naftne industrije Srbije (NIS) kao sponzora i finansijera i Nacionalnog saveta makedonske nacionalne zajednice kao logističke podrške.

Nj.E. gđa Vera Jovanovska-Tipko tom prilikom je istakla: – Posebno mi je drago što kao ambasadorka Republike Makedonije u Srbiji prisustvujem ovoj značajnoj manifestaciji koja pokazuje kako je makedonska zajednica u Srbiji negovana i očuvana i pokazuje jednu društvenu odgovornost prilikom konkretnih projekata, a to je izgradnja trga i letne bine ispred škole „Goce Delčev“ u kojoj se izučava makedonski jezik. Ovo je pravi prikaz sinergije između makedonske zajednice u Srbiji, lokalne sa-

što je usled saradnje sa lokalnom sa-moupravom i radom na konkretnim projektima, posebno na inicijativu makedonske zajednice ovde u Jabuci, uspeo da se realizuje ovakav projekat koji će poboljšati kvalitet života građana u mesnoj zajednici Jabuka.

– U ime Grada Pančeva i u lično ime že-

kulture, obrazovanja i sporta, a u cilju još boljeg upoznavanja, saradnje i jačanja veza među nama. Moram u ovom trenutku da istaknem i odličnu saradnju sa Nacionalnim savetom makedonske nacionalne zajednice. Grad Pančevu učestvuje u negovanju i zaštiti kulturne baštine, jezika, običaja i tradicije makedonske nacionalne zajednice i mi se kontinuirano trudimo da negujemo naše tradicionalno dobre međuljudske i međunarodne odnose. I naravno, želim da se zahvalim finansijerima – Naftnoj industriji Srbije, sa kojima kroz program Zajednice zajedno sarađujemo svake godine, i da istaknem jedan izuzetno odgovoran odnos prema lokalnoj zajednici i društveno odgovorno poslovanje, jer zaista kroz svoje programe podrške doprinose razvoju na kulturnom, privrednom, turističkom, obrazovnom i drugim poljima čemu smo i danas svedoci u vidu ova dva nova objekta, izjavio je gradonačelnik Pančeva, Saša Pavlov.

U sklopu ovog događaja, a povodom uskrsnjih praznika, makedonsko udruženje „Ilinden“ iz Jabuke uz podršku Nacionalnog saveta makedonske nacionalne manjine, deci predškolskog i školskog uzrasta u O. Š. „Goce Delčev“ u Jabuci ovom prilikom podeljeni su prigodni edukativno-slatki paketići, u cilju promovisanja izučavanja predmeta Makedonski jezik sa elementima nacionalne kulture.

mouprave i kompanije, koji zajednički rade u cilju društvenog razvoja i kulturnog i ekonomskog prosperiteta dve susedne prijateljske države. Misli globalno, deluj lokalno – to je misija ambasade Republike Makedonije, zato

lim da istaknem divnu saradnju na kojoj želim da se zahvalim ambasadorki sa kojom sam imao čast i zadovoljstvo da se susretuem nekoliko puta u proteklom periodu i da smo razgovarali o konkretnim projektima u oblasti privrede,

Festival „Gergina 2017“ čuvar tradicije vlaške izvorne muzike

Izvor: Nacionalni savet Vlaha

Baš kao što je počeo obećavajućim nastupom oko dvadesetak neafirmisanih mladih muzičkih nada vlaške muzike, koji su pokazali ljubav prema tradiciji i instrumentima koje sviraju ili pesmama koje pevaju, Deveti festival vlaške muzike „Gergina“, završne večeri, u utorak, 18. aprila, pokazao je svu raskoš muzičke tradicije zahvaljujući domaćim i inostranim učesnicima. Velikom scenom Doma kulture „Stevan Mokranjac“ prošetali su pravi zaljubljenici u muziku u čiju se čast svakog drugog i trećeg vaskršnjeg dana, sada već punih devet godina, organizuje Festival „Gergina“, jedinstvena manifestacija ove vrste muzike u Srbiji.

Počev od izvođenja himne Festivala „Gergina“ istoimene pesme koju su kao i uvek nadahnuto publici prenele članice etno grupe „Gergina“ i prvi muzički taktova koje je odsvirao veliki orkestar Slobodana Pecića, muzički događaj je trajao skoro četiri puna sata bez pauze, a da to skoro nikome u publici nije predstavljalo napor što samo govori o zanimljivom izboru učesnika od kojih je svako na svoj način udenuo deo sebe u devetu festivalsku sezonu, tačnije u njeno revijalno veče.

Podeljeni u desetak muzičkih blokova na sceni su se smenjivali vokalni solisti i instrumentalisti iz Srbije, Rumunije i Bugarske. Među pevačkim zvezdama nesumnjivo da su u centru pažnje bile dame koje su dale sve od sebe da vlaškom pesmom razgale dušu i doprinesu odličnoj atmosferi.

Prateći programi druge festivalske večeri

Kao prateći, tačnije programi koji su prethodili velikoj reviji pevane i sviranju

rane vlaške muzike, organizovane su promocije dve knjige. U galeriji Doma kulture promovisana je knjiga Adama Orvada, danskog muzičara, jednog od učesnika festivala. Adam Orvad, zaljubljenik u vlašku muziku i odličan

poznavalac opusa Slobodana Božinovića, priredio je knjigu „Slobodan Božinović – vlaška kola“ sa audio diskom i notnim zapisima 25 autorskih kola legendarnog vlaškog umetnika. Izдавač je Udruženje "Gergina", koje je iste večeri promovisalo i knjigu,писанu dvojezično sa pratećim CD-om

o legendarnom trubaču Iliji Iki Petrišoroviću, koju je priredio poznati muzikolog, Krajinac, Dimitrije Mikan Obradović.

Deveti festival „Gergina“ je u sezoni 2017. okupio više od stotinu izvođača u takmičarskoj i revijalnoj večeri i oko hiljadu posetilaca muzičkih i pratećih programa. Festival je biranim rečima zatvorio primarijus dr Siniša Čelojević, predsednik Udruženja „Gergina“ koji je između ostalog rekao: "Po mišljenju publike i svih prisutnih imali smo jedan odličan festival i završno veče je bilo fascinirajuće, zahvaljujući orkestru Slobodana Pecića i spektaklu koji su izveli zajedno sa Živom Dinulovićem i Dragom Nješićem.

Naš cilj je da pored ovakvih revijalnih nastupa favorizujemo mlade nade vlaške muzike na kojima ostaje da sačuvaju tradiciju. Iznenadenje festivala je bio Adam Orvad, Danac koji svira vlašku muziku za divljenje. Pod jakim utiscima upravo završenog počinjemo pripreme za 10. jubilarni festival, koji će u celosti biti posvećen pevačkoj legendi, Slobodanu Domačinoviću, iz Radujevca, koji je zadužio vlašku muziku i koji je veoma kratko pre preranog odlaska sa muzičke i životne scene bio jedan od direktora Festivala. Deveti festival je ispunio sva očekivanja i nadamo se još uspešnijim godinama tokom kojih ćemo negovati vlašku muziku i propratne programe u vezi sa vlaškom tradicijom", rekao je zatvarajući Festival „Gergina“ u Negotinu, Siniša Čelojević, predsednik istoimenog udruženja koje već devet godina sa uspehom potpisuje, kao organizator, u okrilju Nacionalnog saveta Vlaha, ovu jedinstvenu muzičku manifestaciju internacionalnog karaktera.

Štampani izvori navode da je festival „Gergina“ u 2017. godini dobio nagradu za najbolji kulturni događaj u Srbiji. Uz ovu nagradu, festival je dobio i nagradu za najbolju organizaciju i najbolju muzičku ponudu. Uz ovu nagradu, festival je dobio i nagradu za najbolju organizaciju i najbolju muzičku ponudu.

Centar za istraživanja migracija
Center for Migration Studies

Publikaciju podržava Fondacija za otvoreno društvo, Ambasada Sjedinjenih Američkih Država iz Beograda i Misija OEBS u Srbiji. Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove vlada i organizacija koje finansiraju projekat